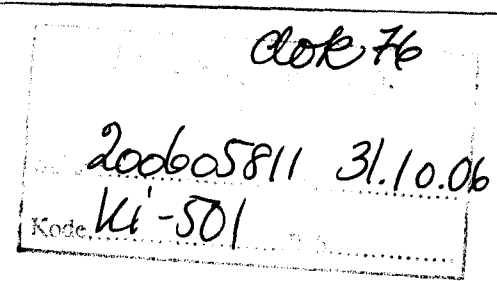


DEN NORSKE KIRKE
Bodø kirkelige fellesråd



Det kongelige kultur- og kirkedepartementet
Postboks 8030 Dep

0030 OSLO

Dato: 30.10.2006
Saksbehandler: Geir Haavemoen
Deres ref. 2006/2706Ki
Journalnr. 761/2006
Saksnr./vår ref. 06/276
Arkivkode 002.9

Staten og Den norske kirke - Høringsuttalelse

Vedlagt følger høringsuttalelse ang. NOU 2006:2 Staten og Den norske kirke fra Bodø kirkelige fellesråd.

Uttalelsen består av følgende to dokumenter:

- Departementets høringsdokument i utfylt stand
- Utfyllende kommentarer til enkelte poster.

Geir Haavemoen
Leder Bodø kirkelige fellesråd

Staten og Den norske kirke – Spørsmål til høringsinstansene

Navn på høringsinstans: Bodø kirkelige Fellestråd

Type høringsinstans

- Kommune
- Menighetsråd/kirkelig fellestråd/bispedømmeråd
- Prost/biskop
- Tros- eller livssynssamfunn utenfor Den norske kirke
- Frivillig organisasjon innenfor Den norske kirke
- Annen offentlig instans
- Annen privat instans

1. Hvilke overordnede prinsipper bør ligge til grunn for tros- og livssynspolitikken?

Svar:

- Vi støtter tanken om at det skal være en offentlig aktiv tros- og livssynspolitikk.
- Dette bør inkludere en revisjon av dagens kirkeordning som kan styrke Den norske kirkens muligheter til å fungere som en åpen, inkluderende og landsdekkende folkekirke med bred oppslutning og en demokratisk forankret styringsstruktur.
Vi mener at det vil være uheldig med for kategoriske tradisjonsbrudd på dette området.
- En slik tros- og livssynspolitikk må også være til støtte for andre tros- og livssynssamfunn slik som Den norske kirke, hvilket vil være til støtte for økt toleranse og gjensidig respekt.

2. Den norske kirke som statskirke:

- Bør fortsette
- Bør avvikles
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

3. I hvilken lov bør Den norske kirke være forankret?

- Grunnloven
- Egen kirkelov vedtatt av Stortinget
- Lov om trossamfunn
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

4. Hvordan bør Den norske kirke finansieres?

- Gjennom medlemsavgift
- Medlemsavgift med noe støtte fra det offentlige
- Støtte fra det offentlige og med noe medlemsavgift
- Offentlig finansiering uten medlemsavgift
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

5. Hvordan bør valgordningene og demokratiet være dersom statskirkeordningen avvikles?

- Valgordningene bør være som i dag
 Øke bruken av direkte valg til kirkens besluttede organer
 Vet ikke / ønsker ikke å svare

Eventuelle andre ordninger:

6. Dersom statskirkeordningen avvikles, hva bør i så fall stå i § 2 (eller i en annen paragraf) i Grunnloven i tillegg til prinsippet om religionsfrihet?

(Her kan du/dere sette kryss på ett eller flere alternativer)

- Ingen tillegg
 De politiske prinsipper som statsforfatningen bygger på; så som demokrati, rettstaten og menneskerettighetene
 Det kristne og humanistiske verdigrunnlaget
 Det humanistiske verdigrunnlaget
 At Den norske kirke er en evangelisk-luthersk kirke
 Vet ikke / ønsker ikke å svare

Eventuelt annet:

SE HØRINGSVEDLEGG

7. Hvem bør ha ansvaret for gravferdsforvaltningen?

- Den lokale kirke (menighetsråd eller kirkelig fellesråd)
 Kommunen
 Vet ikke / ønsker ikke å svare

8. Hvem bør eie og forvalte kirkebyggene?

- Den lokale kirke bør eie kirkebyggene og ha det økonomiske ansvaret
 Den lokale kirke bør eie kirkebyggene, og kommunen bør ha det økonomiske ansvaret
 Kommunen bør eie kirkebyggene og ha det økonomiske ansvaret
 Vet ikke / ønsker ikke å svare

Generelle synspunkt

Den norske kirke er en viktig kulturbærende samfunnsinstitusjon som formidler verdier og livstolkning til store deler av det norske folk. For oss er det et overordnet mål at en framtidig revisjon av dagens kirkeordning bidrar til å styrke vår kirkes muligheter til å fungere som en åpen, inkluderende og landsdekkende folkekirke med bred oppslutning og en demokratisk forankret styringsstruktur. Det må være et mål å bidra til gode rammebetingelser for andre tros- og livssynssamfunn i Norge, og at eventuell urettmessig forskjellsbehandling mellom trossamfunn og mellom medlemmer av ulike trossamfunn blir opphevet.

Vi mener at det fortsatt vil være uheldig med for kategoriske tradisjonsbrudd på dette samfunnsområdet. Det vil samtidig være ønskelig å videreføre en gradvis reformprosess i forhold til nåværende lovgivning. Vi er uenig med utvalget i at vi har kommet til veis ende med å utvikle kirkeordningen innenfor en form for statskirkelig grunnkonstruksjon.

De områder som vi mener nå peker seg ut for reformer og økt kirkelig selvstendighet er først og fremst områder som knytter seg til ytre rammebetingelser; økonomi, tilsettingsordninger og organisering av enheter og arbeidsgiverforhold.

Vi ønsker at Den norske kirke fortsatt gis en forankring i Grunnloven, men mener det bør gjøres noe mer vidtgående endringer av grunnlovsparagrafene enn i Gjønnnesutvalgets modell 1.

Styringsstruktur

I tillegg til disse overordnede synspunkter på stat-kirkespørsmålet, vil Bodø kirkelige Fellesråd fremheve noen hovedanliggender når det gjelder Den norske kirke særskilt. For oss er det et overordnet mål at en framtidig revisjon av dagens kirkeordning bidrar til å styrke Den norske kirkes muligheter til å fungere som en åpen, inkluderende folkekirke med bred oppslutning og en demokratisk forankret styringsstruktur.

For å sikre en forsvarlig lokalkirkelig forvaltning bør dagens ordning med felles styringsorganer for flere sokn i én kommune utvikles videre til også å kunne omfatte sokn i flere kommuner. Modeller for interkommunalt kirkesamarbeid må utredes nærmere.

Vi ser det som en forutsetning for en framtidig, velfungerende kirkelig organisasjon at det etableres et enhetlig arbeidsgiveransvar for alle

lokalkirkelig tilsatte på et nivå som er nær menigheten, men samtidig stort nok til å sikre en profesjonell ivaretagelse av arbeidsgiveransvar og ledelse. Et slikt lokalkirkelig forvaltningsnivå på et nivå over soknet, vil kunne imøtekomme disse hensyn. Den kirkelige arbeidsgiverpolitikken må videre tuftes på allmenne verdier som sikrer åpenhet, likebehandling og et trygt og utviklende arbeidsmiljø. Fellesrådet vil advare mot en løsning slik Gjønnnesutvalget antyder der arbeidsgiveransvaret legges nasjonalt. Selv om modellen åpner for at deler av arbeidsgiveransvaret kan delegeres til lavere nivå, mener vi at dette vil være en svært uheldig løsning. Å bli fratatt arbeidsgiveransvaret for de tilsatte vil i sterk grad svekke den lokale kirkes nåværende selvstendighet. Vi understreker viktigheten av at denne lokale selvstendigheten videreføres i en framtidig kirkeordning. Den er en stor utfordring i nåværende kirkelovgivning når det gjelder organiseringen av arbeidsgiveransvaret med oppdelt virksomhetsansvar og det oppdelte arbeidsgiveransvar for ulike grupper tilsatte.

Framtidig finansieringsordning

Hovedutfordringen for en framtidig endret finansieringsordning er å få til en bedre sikring av Den norske kirkes driftsnivå over hele landet. Som foreløpig vurdering vil vi anse det som naturlig at ordningen med en kombinasjon av statlige og kommunale tilskudd videreføres. Vår erfaring er at et kommunalt økonomisk engasjement er viktig for lokalkirkens legitimitet og har gjort relasjonene mellom kommune, befolkning og kirke sterke.

Vi er skeptisk til medlemsavgift. Hovedbegrunnelsen for dette er at vi er redd en avgift vil svekke folkekirken og påvirke Den norske kirke i retning av en "foreningskirke". Vi er samtidig opptatt av ordninger som kan legge til rette for at det enkelte kirkemedlem kan gi økonomiske bidrag til kirkens virksomhet på frivillig grunnlag.

Det må videre unngås en utvikling der finansieringsordningen medvirker til at mennesker av økonomiske grunner unnlater å bruke kirkens tjenester.

Bodø kirkelige Fellesråd mener at disse hensyn i hovedsak er sikret ved nåværende finansieringsordning. Det er ønskelig å videreføre de beste elementene som ligger i nåværende ordning ved finansiering gjennom kommunen. I praksis betyr det at vår lokale kirke er en aktiv part i gjennomføringen av kommunens politikk gjennom diakoni og kulturarbeid. Det gir vår kirke stor legitimitet lokalt.

Vi mener at en fortsatt offentlig finansiering av Den norske kirkes grunnleggende virksomhet bør beholdes, gjerne i form av en allmen livssynsavgift etter italiensk eller islandsk modell.

Gravferdsforvaltningen

VI mener at den lokale kirke fortsatt bør ha ansvar for gravferdsdriften og forvaltningen. Slik den praktiseres hos oss og i god forståelse med kommunen og andre tros- og livssynssamfunn ser vi ingen grunn til å endre denne praksisen. Hos oss fungerer dette godt, og vår erfaring er at vårt arbeid på dette feltet er med på å gi kirken legitimitet i samfunnet og god kontakt med befolkningen.

Kirkelig demokrati

Det bør være et mål å styrke det kirkelige demokrati og øke valgdeltakelsen. Det kirkelige demokrati bygger på soknet som grunnhet og ivaretas ved lokalt forankrede valg til styrende organer. Det er nødvendig å gjennomtenke demokratiforståelsen og kritisk vurdere sammensetning av kirkelige råd i dag når det gjelder forholdet mellom tilsatte og demokratisk valgte. En styrking av den lokale kirkes handlekraft (blant annet gjennom større ansvar for ansatte og virksomhet) vil etter vår oppfatning være det viktigste bidrag til å styrke valgdeltakelsen og den demokratiske forankring av Den norske kirke.